

TELEGRAFUL ROMANU.

Nr. 91. ANUL XX.

Sabiuu, in 1224 Novembre 1872.

Telegrafulu ese de doue ori pre septemana: Duminica si Joi'a. — Prenumeratiunea se face in Sabiuu la espeditura foiei pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate către espeditura. Pretulu prenumeratiunei pentru Sabiuu este pre anu 7 fl. v. a. ear pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

tru celelalte parti ale Transilvaniei pentru provinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl. iera pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri s/reine pre anu 12 1/2 anu 6 fl. Inseratele se platescu pentru intai'a ora cu 7 cr. simlu, pentru a dou'a ora cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Sabiuu, 9 Novembre 1872. In nr. 84 alu „Gaz, Trans.“ apară o corespondintia din Blasiu din 7 Novembre a. c. subscrisa de S. P. M. privitoare la raportulu justificatoriu alu comitetului nationalu din Sabiuu, prin care acelu corespondinte se incărea a indreptă pre comitetu in privintia unoru impregiurări cuprinse in raportulu seu. In aceeași corespondintia d. corespondinte amintindu și despre substituirea subscrisulu la conferintia din Blasiu prin Esc. Sea P. Metropolitu Andreiu Baronu de Siagun'a, carele nu putea participa, fiindu morbosu, precum și despre incunoscintiaru prin telegramu a ministrului presedinte și invoirea lui la acea substituire, continua cu aceste cuvinte parte subliniate: „Deci pre diu'a detiermuritas la loculu seu — Blasiu — alesu de membri conferintiei, s'au inceputu pertractările dela 29 Iuniu până la 3 Iuliu, exceptandu-se și sosirea substitutulu domnu Vicariu, cărui pre tota diu'a i s'a tramisu caret'a Esc. Sele Domnului Metropolitu la gar'a călei ferate, câte de doue ori, câtu a tîenutu conferintia fără inse de a fi venitu, séu baremu scrisu ca nu va veni.“

Lucru minunatu! cum unii domni din nevinovat'a absentare a subscrisulu dela conferintia din Blasiu de asta véra, voiescu a face cum se vede, unu capitalu mere politico-nationalu. Altmintrea nu-mi potu esplică lucrulu, vedindu, ca absentărei acesteia i se da o însemnatate, de care subscrisulu nici ca a visatu vre-odata. Ce mai sciti! pôte ca chiaru și consecintiele eventuale ale negociărilor din Blasiu, inca se voru ascrie totu subscrisulu pentru absentarea sea?! Tôte suntu cu potintia in diu'a de astadi.

O asemenea corespondintia se publică in véra trecuta și in diuariulu „Romanulu“ din Bucuresoi, datata din Vien'a și subscrisa de unu ôre-care Camiliu, la care in sa eu inca atunci mi facui reflexiunile mele in acela-si diariu. Si fiindu ca ambe aceste corespondintie privescu totu unu obiectu și tientescu totu la unu scopu, me vedu motivatu a republică acelu respuosu alu meu tramisu la „Romanulu“, și aici in „Tel. Rom.“. Elu suna astfel: „Valcele (Elôpotak), 2 Aug. 1872. Onorabila Redactiune! In diuariulu ce-lu redigetii, din 7 Iuliu a. c. apară o corespondintia a dlui Camiliu din Vien'a, in care facendu-se intre altele amintire și de mine, mi se impută unele lucruri, despre cari eu nimic'a nu sciu, și pre cari tocma pentru aceea, in interesulu adevérului, nu le potu trece cu vederea.“

D. Camiliu afirma in acea corespondintia, ca eu asiu fi facutu o încercare desperata a paraliză negociările unoru români din Transilvan'a cu regimulu; ca eu asiu fi cautatu unu pretestu frivole de a absentă cu totulu dela o conferintia preliminară, in cere s'aru fi formatu mai multe puncte, pre bas'a căror'a se voru deschide negociările; ca eu asiu fi aspirându la vechiulu rolu elu arhiepiscopulu meu; ca eu in fine asiu fi refusat onôrea ce mi s'a oferitu, absentându dela acea conferintia numai din ura inflacarata către cei-lalti patru membri ai conferintiei desemnati de ministrulu Lonyay și Metr. Vancea, — și din ura religiôsa, carea nu m'aru fi iertatu a veni in contactu cu Metropolitulu din Blasiu.

E bine, dle redactoru, eu amu onôrea a dechiară tôte aceste dișe și afirmate de d. Camiliu relativu la persón'a mea de pure neadeveruri, și nu me potu din destulu miră, ca acelu Camiliu avă cutezantia a-esi in publicu cu nise nascocituri că acestea lipse de totu fundamentulu.

„E adevératulu, ca Escel Sea Par. Metropolitu alu nostru, Andreiu bar. de Siagun'a, impedecatu prin morbulu de care sufere, substitui in locu-i la amintia conferintia pre subscrisulu și ca eu absentai dela aceea, dara nici decum din causele și sub pre-

teste indicate de Camiliu, ci din cea mai naturale și mai justificavera causa, încātu chiaru unu Camiliu sa fia fostu in locu-mi inca aru fi trebuitu sa absente. Si caus'a acést'a este, absolut'a impossibilitate de a me duce la loculu conferintiei, adeca la Blasiu, pentru scurtimea tempului. Pentru ca — dupa cum se pôte vedea in actele respective — tîenerea acelei conferintie se anuciase mai întâiu pre 1 Iuliu s. n. in Alb'a-Iul'a, pre cându me și detiermasemu a me duce, sosi inse o a dou'a incunoscintiaru la Sabiuu, in 28 Iuniu dupa amédi, ca nu in 1 Iuliu, ci in 29 Iuniu adeca a dou'a di, și nu in Alb'a-Iul'a, ci in Blasiu se va tîenea conferintia proiectata. E bine, cum mi-aru fi fostu mie cu potintia a calatori preste nôpte la Blasiu neesistându cale ferata intr'acolo? Dóra pre drotulu telegraficu? Dusus'aru fi d. Camiliu? Nu credu.

„Acést'a este starea cea adevérata a lucrulu. „Asiá dara nu eu, ci întârdiat'a incunoscintiaru fû caus'a cea adevérata a absentărei mele, dle Camiliu.“

„Acést'a constatata, va se dica conclusiunea dlui Camiliu in privintia absentărei mele dela conferintia din cestiune odata resturnata, cadu de sine-si impreuna și cele-lalte afirmatiuni ale domniei sele, că nise deductiuni trase din premise false.“

„Din aceste acum pré lesne voru poté conôscen. lectori, cam câte dramuri de adevérulu voru fi cõprindendu in sine și cele-lalte corespondintie ale dlui Camiliu scrise in afacerile nôstre transilvane politico-nationali și confessionali.“

„E fôrte tristu și durerosu, cându barbati cá Camiliu și consocii, barbati de litere și diși culti, in locu de a se ocupă cu lucruri mai seriôse și salutari și perdu tempulu cu atari esercitii copilaresci, indreptate spre a maculă caracterulu altor'a, cari inse mai pre urma se întoreu chiaru asup'ra autoriloru loru insisi. Sic non itur ad astra!“

Totu acést'a mi este respunsulu și la corespondintia din Blasiu, in ceea ce privesce absentarea mea dela conferintia prementionata, ca adeca: numai impossibilitatea produsă prin prea întârdiat'a incunoscintiaru a fostu caus'a absentărei mele.

A-si mai poté observă inca și alte la cele ce se amintira in corespondintia din Blasiu relativu la acestu factu; căci Escelenti'a Sea Par. Archieppu și Metropolitu Siagun'a a scrisu Esc. Sele Par. Metropolitu Dr. Vancea, ca fiindu bolnavu substitue in locu-i pre Archimadritulu seu, la ce inse nu i s'a respuosu nimic'a, ci s'a facutu întrebare la regimulu deca este permisă acést'a substituire, și nici baremu despre resultatulu întrebărei nu i s'a facutu nimic'a cunoscutu. E bine, ôre nu se cuvinea, că despre totiepasii acést'a sa se fia incunoscintiatu și Sabiuulu, deca nu altmintrea pentru urgentia, celu putienu pre cale telegraficu, și mai de tempuriu, iera nu in ôra ultima?!

Dealtmintrea me simtu prea placutu indetoratu a csprime la acést'a ocaziune profund'a mea recunoscintia Escel. Sele dlui Metropolitu Dr. Ioanu Vancea, pentru inalt'a-i consideratiune fatia cu neînsemnat'a mea persóna, tramitiendu de câte doue ori caret'a dupa mine la gar'a drumulu de feru.

N. P o p e a.

Epistole dela tiéra.

Este tare marcabilu in viétia politico-nationale și potemu dice mai și in cea bisericésca a româniloru din partea ostica a monarchiei, ca tôte au inceputu a se inclină spre unu scepticismu. In privintia acést'a mai tare se oglindéza starea presenta a nôstra in vocea jurnaleloru nôstre române. Deca vomu privi spre acestea mai de ôrôpe, ne potemu con-

vinge, ca pre lângu o unica exceptiune, in cele mai multe, cestiunile nationale — nu se tractéza și desbatu mai principialu, nu se scie unu punctu de manecare comunu, ba chiaru in privintia bunului scopu a unu'a séu a celui'a-laltu jurnalulu te face a dubitá. Intielege ori și cine divergentie de opiniuni ale româniloru, — ba putemu dice, ca pentru eruerea mai acurata a lucrurilor, este aceea chiaru de lipsa — nu se pôte intielege in sa nici de câtu, incrucisiera partideloru intre români in scopu și in midilôce pâna la atât'a, încātu sa se diadarnicésca pâna la nulla tôte încercările și lucrările loru.

Se vedemu cum?

Stratulu trebiloru nationale se pare a-si fi aflatu cultivatori adevérati in conferintia din Sibiuu și comitetulu din 5—6 Maiu, a. c.; elu s'au plinitu, și ingrijitu cu acuratetia — și cându eră sa resara fructe bune și folositoare — eata, ca cobile s'aru cu piciórele pre acestu stratu si-lu nimicescu. O sperantia mai remâne inca, ca sementia cea buna din elu totusi va resari.

Amu vedutu lucruri din partea comitetulu din Sibiuu dela 5—6 Maiu, amu vedutu materialulu lucratu de acelu comitetu: „Caus'a româna la an. 1872.“ care nu mai lasa pre nimenea a dubitá despre bunele intentiuni ale acelaia-si comitetu. Abstragendu in sa și dela aceste lucruri un'a preste tôte nu se pôte negá acestui comitetu, adeca, staruintia de a ajunge o solidaritate și o buna intielegere intre români. Pre acestea le-a accentuat totu-déun'a in lucrările sele și le-a armaritu cu modestia, cu resignatiune, bá de siguru și cu jertfe

Mai multu tempu au planatu cetia și intunecatu in cursulu trebiloru nationale, de cându adeca totu sufletulu romanescu apelă la unu congressu nationalu, de cându comitetulu din Sibiuu continuu, au datu espressione acestei dorintie, și au conlucratu pentru realisarea ei, — și totusi n'au urmatu la tempu ba n'au urmatu pâna in diu'a de astadi realisarea lui. O detorintia tristu adevératu, dara totu-déuna data și dintre cele mai mari si-au implinitu comitetulu din Sibiuu, cându chiarifica pre publiculu românu despre aceea, unde au stagnatu cursulu trebiloru nationale; pentru ca marturisescu sinceru, eramu aprôpe a fi și in obiectulu acést'a mistificati, mai alesu, ca suntu ômeni anume, cari se încerca a mistifică lucrurile.

Dupa raportulu comitetulu din Sibiuu resulta: a) Ca acestu comitetu a indreptatu și a dou'a adresa către ambii Metropolitu in sensulu convocărei congressulu nationalu.

b) Ca congressulu totusi nu s'au realizatu din causa, ca Esc. Sea Metrop. Dr. Vancea n'au aflatu oportunu deocamdata tîenerea congressulu, fiindca nise barbati ai natiunei au intratu in pertractări cu inaltulu regimulu, in privintia impacărei și a multiamirei româniloru cu sistemulu politicu presentu alu statulu.

Deca revenimu dupa tôte acestea, a cercetă acum, ca pentru ce ne aflămu români din Ardele politicescu totu cá mai înainte, — adeca reu, de totu reu, recunoscun de unu punctu comunu de manecare, nu aflămu causa aiurea decātu in o incrucisiera a lucruriloru facutu cu scopu séu fără de scopu. Fára de scopu s'aru vedea a se fi produsu acést'a tarbacéla și ametiela a trebiloru nationale, cându se ia in socotintia, ca barbati, ce au conferitu la Blasiu in 29 Iuniu a. c. și au facutu pôte mari sperantie dela pasulu loru; cu scopu in sa din partea regimulu. Leându in deaprópe considerare mai departe și antecedentiele conferintiei din Blasiu intielegu conferintia dela Alb'a-Iul'a din 27 Iuniu a. c. face pre omu a se indoi și in bunele intentiuni ale aceloru, ce au produsu acést'a conferintia, și a dice, ca cu scopu și din partea acestora. Și vrendu a mitigá judecat'a acést'a scopulu n'au tre-

Buita sa mérga directu, de a strică causei nationale, ci indirectu paralisandu actiunea comitetului din Sabiu. Precum au doveditu consecintiele, conferintia amintita dela Alb'a-Iuli'a, nu numai au fostu de prisosu, dara au fostu destruatória si pagubitóre buneii întielegeri si causei comune. Ce rezultate binefacatóre au produsu acésta conferintia? ce actiune de folosu au inauguratu acea conferintia? Nimic'a, chiaru nimic'a. Au pronunsiatu cu majoritate cuventulu „passivitate“ si s'au pusu la odichna. Ast'a s'a facutu si la Mercuria in an. 1869; s'au veditu in sa ca nu e bine asiá si au vrutu sa se cerce altmintrea mai bine. Cu lóte ca insisi dintre cei mai insemnati barbati, din cáti au fostu atunci la Alb'a-Iuli'a au fostu pentru parasirea passivitatéi — între care din comisiune insusi dlu *Barritiu* s'au inclinatú spre acésta pâna la venirea cestiunei in plenulu adunárei — cându se schimbá altmintrea; lumea vrea sa scie ca la indigntatiuni venite in urma chiaru dela Pest'a — totusi ide'a cea buna au caditu póte numai si numai pentru ca si-au avutu isvorulu seu din Sabiu. Sa nu mai amintescu de incurcatur'a si confusionile, ce au urmatu de aici, nici de bajocur'a, la care au ajunsu poporul nostru in mânilor strainilor fatia cu algerile, care erau dejá in curgere, cáci acestea le-amu veditu cu totii, ci sa revenimu pentru putienu la conferintia din Blasiu, acelor 3 barbati, chiamati de regimu, cáci aici se pare dupa raportulu comitetului din Sabiu a jacea impedecamentulu congresului nationalu.

Pentru a ne putea pronunsiá mai dreptu asupr'a întrebárei, încátu au potutu se impedece pre acea conferintia si lucrările acelei conferintie tienerea congresului, se va trage o paralela între insemnatatea unui congresu nationalu si între insemnatatea unei stari conferintie. Inainte de tóte premitemu faptul, dejá cunoscutu publicului românú, ca concessiunea pentru tienerea acestui congresu, de-si nu erá de lipsa dupa legile in vigóre, fiindu ca a fostu dorita din unele párti póte pentru óre-care consideratiuni, — erá dejá esoperata in urm'a pasiloru facuti la locurile mai inalte.

Congresulu nationalu este corporatiunea cea legele, in carea natiunea romána si potea formulá mai fidelu dorintile sele, si in care preste tóte se potea ajunge o solidaritate între románi.

In congresulu nationalu s'au adunatu natiunea romána din Ardelu, si in trecutulu recentu; in congrese s'au tractatu causele vitale ale romániloru si s'au ajunsu rezultatele cele mai bune dupa imprejurári.

Congresulu erá si asta-data státu de doritu din partea tuturor romániloru, cáci numai in congresu se potea restabili solidaritatea si bun'a întielegere între románi de cáti-va ani atátu de sdruncinata.

O conferintia de felulu celei din Blasiu dela 29 Iuniu are unu caracteru numai privatu si nu obliga pre nimenea altulu decâtu pre acei'a ce au conferitu. Ea nu póte lucrá nimic in numele natiunei — mai alesu cându natiunea nu scie nimic'a, si intr'adeveru natiunea n'a sciutu nimic'a de conferintia din Blasiu. N'a sciutu pentru ca nu s'a publicatu nimic, afara acum provocati, quasi rectificare in nr. 85 alu „Gaz. Trans.“ din a. c. Cu státu mai potienú au potutu, dupa cum audimu, face chiaru memoriale despre postulatele natiunei románe. Cum au potutu dara impedecá lucrările conferintiei din Blasiu tienerea congresului nu póte omulu întielege.

Nu se intentionédia prin acestea condemnarea conferintiei din Blasiu, cáci ea si potea merge drumulu seu pre responsabilitatea sea — si ne amu gratulá, deca aru potea esi ce-va bunu din lucrările ei; — dara trebuie sa se condemedie faptul, ca ea au potutu opaci tienerea congresului.

Nu potú si credu ca nimenea credinciosu causei nationale nu póte impartasi si consemti cu rectificările date in „Gazet'a Transilvaniei“ la raportulu comitetului din Sabiu, fiindu ca se pune atát'a insemnatate din partea scriitoruluiu acelei'a pre conferintia cestionata. In meritu vrea rectificantele sa predice insemnatatea ei prin aceea, ca au fostu initiata dela locurile mai inalte si ca ea au fostu necesaria cá pregatire a congresului; iera in forma-si esprima parerea de reu, ca n'au participatu la ea si plenipotentiatulu Esc. Sele Metropolitanului din Sabiu, Archim. Nicolau Pope'a.

Cându meritu si insemnatatea conferintiei de a fi potutu impedecá tienerea congresului este trasu la indoieála, atunci putienu mai este de a se vorbi de

forma. Totusi cu putiene cuvinte mai întâiu de forma, apoi de meritu.

In jurnalulu „Romanulu“ din Bucuresci amu avutu insumi ocaziune de a me chiarificá in punctulu formalu si deca este a se mai repeti si ce mai sciu si altii, atunci se póte dice, ca se pare a fi fostu calculata tienerea acelei conferintie intr'acolo de a nu luá parte reprezentantele Metropolitanului din Sabiu, cáci acea conferintia av fostu anunsiata pre díu'a de 1 Iuliu in Alb'a-Iuli'a si apoi mutata deretu pre 29 Iuniu in Blasiu. Prin urmare deca au sositu la Sabiu incunosciintierea despre acésta mutare abiá in presér'a dilei de 29 Iuniu, au potutu sa se totu trimita trasur'a la gara nu de 2 ori, dupa cum dice „Gaz. Trans.“, ci de 8 ori, dupa cum au mai dísu altii.

Léra ce privesce meritu nu se póte pricepe cum de n'au mai aflu de lipsa acei trei barbati se scie, mai întâiu dorintia natiunei si se primésca impoternicire mai întâiu dela congresu de a asterne memoriala si a lucrá in numele ei, nu sa face „calea întórta“; si deca in fine acei trei barbati, pre cari corespondentele, ce voiesce a rectificá, i numesce desemnati de regimu cá din „opositionali“, punu totu pondulu acelei conferintie pre giurstartea, ca este conchiamata dela locurile mai inalte, atunci n'au trebuitu sa se sparia nici de congresu, cáci si pentru acésta erá esoperata concessiunea mai inalta, prin urmare inca cá cea mai legale si cu voi'a regimului. Tóta treb'a se banuiesce si mai multu cându natiunea doresce a scé ce au lueratu conferintia din Blasiu, si totusi inca pâna astadi nu se scie nimic'a nici de cuprinsulu memorialului, ce voru fi datu la locurile mai inalte.

Dupa tóte acestea rectificarea cea mai buna o putea dlu rectificante S. P. M. din nr. 85 „Gaz. Tr.“ face deca dedea publiculu cuprinsulu memorialului, a cărui resolvere dice, ca se astépta.

(Va urmá.)

Diet'a Ungariei.

Siedintia din 18/6 Nov. s'a tienutu sub presiedintia lui *Percezel*, la carea dintre ministrii au fostu de fatia: *Lonyay*, *Trefort*, *Wenckheim*, *Pauler*, *Tisza*.

Presiedintele incunosciintéza cas'a ca ministrulu de interne a facutu presidulu cunoscutu, ca a dóu'a dí, din caus'a onomasticeii Maj. Sele Reginei, va fi servitiu ddiescu solemn in catedral'a din Bud'a. Provóca cas'a sa dea espressionu simtiemintelor ei de aderintia si sa insarcineze pre presidulu a aduce gratulatiunile deputatiloru in form'a usitata Maj. Sele Reginei (consimtire generale).

Ministrulu *Pauler* transpune dóue proiecte de legi (cassarea tribunalului superioru de finantie, — inmultirea judecatoriloru la tribunalulu de schimburi (police) in Pest'a) ce se transpunu spre tiparire.

M a d a r á s z interpeléza pre min. de justitia, deca are de cugetu sa aduca unu proiectu de lege despre possessionile curiale? Min. raspunde afirmativu.

Alesandru *Buda* intréba pre ministrulu de finantie deca o adeveratu ca voiesce sa venda báile erariali de feru si de carbuni din Transilvania Francoancei si deca voiesce sa cera in privintia acésta si parerea directiunei montane din Clusiu. Se transpune interpelatiunea ministrului.

Conte *Iul. Szapáry* transpune dietei raportulu comisiunei centrali despre proiectulu de lege privitoriu la capitala dimpreuna cu votulu separatu a dóue sectiuni. — Pre Sábata se pune la ordinea dilei.

Ministru de justitia raspunde la interpelatiunea lui *Csernatony* in privintia asiediárei lui *Batagharini* de judecatoriu. Din respunsu se vede ca imprejurările esceptionali ale Croatiei si cetátei *Fiomei* suntu caus'a denumirii unui judecatoriu, carele nu scie unguresce; speréza in sa ca in viitoriu si greutatea acésta se va delaturá.

Csernatony dice ca ministrulu a respunsu fórte cavaleresce in ceea ce privesce pre antecessorulu seu carele a denumitu pre judecatoriu, dara la întrebarea facuta de densulu totu-si nu a respunsu. Oratorulu critica aspru tienut'a ministeruluiu întregu si-lu invinue, ca nu arata destula teodintia magiara. Regimulu de 5 ani de díle nu a facutu nimic'a pentru suprematia unguresca, ci inaintéza germanisatiunea. Regimulu e asiá de putienu magiaru, încátu nu are nici unu dreptu de esistintia, cáci pentru ca suntu tocmai ministrii de fatia in oficiu si cáci tocmai ei edifica case si cum-

pero bunuri inca nu are dreptu de esistintia (contradicere in drépt'a, strigári: la ordine! aplause in steng'a).

Presied. *Percezel*: Provóca pre vorbitoriu sa-si interpreteze cuvintele sele indreptate contra regimului.

Csernatony dechiaru, ca a amintitu o fapta, pentru ca ministrulu-presiedinte edifica o casa, si cumpera bunuri, pre cându tíer'a se afla in deficiu. Fia-care are dreptu sa se imbogatiésca, numai unu ministru nu, pâna cându e ministru (sgomotu si risete). Cuventatoriulu dice, ca aru trebú sa dea regimului unu votu de blamu in urm'a respunsului la interpelatiune, acésta inse o lasa pre sém'a dreptei.

Min. *Pauler* a replicatu la observările lui *Csernatony*, cari se tienura de objectu, apoi se volá si majoritatea iá respunsulu ministrului spre sciintia.

Ministru-presied. *Lonyay*: Onorata casa! Inainte de tóte dechiaru, ca voiú vorbi in scurte cuvinte (miscare in steng'a, s'audimu! in drépt'a).

Suntú invinuiti de acele, este o maniera de a invinui, la carea respunsulu celu mai demnu este: despretiulu (Aplause in drépt'a, miscare in steng'a). Respunsulu acésta in sa este celu mai corespondiatoriu, cându cine-va, cá si mine, se póte provocá inaintea tíerei întregi la trecutulu seu politicu de trei-dieci da ani si póte cu curagiu si pre fatia sa caute spre viét'a sea trecuta, spre viét'a — eu potú sa ó dicu in sciintia — care nu póta nici o péta de rusine (aplause in drépt'a) si deca cautu de alta parte de unde are invinuirea mea oirginea si in ce modu s'a propusu (strigári in indrépt'a: (Acésta e infamia! miscare mare.) Unu contrariu fatisiu si onorabile, puna elu întrebarea cum o va pune, me simtiu obligatu ai responde detaiatu si la tóte; dara la calumniári lipsite de ori ce temeiu, la o astu-feliu de formulare a calumniárilor, precum amu fostu siliti sa le audimu tocmai acum dela fundatorulu acelei scóle, pre carea eu nu o potú numi altcum, decâtu scóla calumniei, este arm'a cea onorabile: cu provocare la trecutulu meu, cu provocare la sciintia mea cea sincera si curata — despretiulu.

Nu voiescu a ventilá aici trecutulu dlui deputatu, observezu numai atát'a, ca pre cându eu din tíneretiele mele, alaturându-me lângá fiii cei escelenti ai patriei mele n'amu nisutu prin labóre onorifica a inaintá interesele patriei (Aplause in drépt'a; miscare in steng'a), ce a facutu dlu deputatu? Me asiú provocá la onorabilulu meu amic *Bitto*, carele a fostu fatia la o contielegere de astu-feliu de natura, carea singura e de ajunsu, cá eu sa nu me simtiu magulitu ca me aperu fatia cu dlu dep. seu vinu in atingere cu densulu, ci sa me simtiu cu totulu din contra.*) (Aplause vii in drépt'a, miscare mare.)

Ministrulu respinge mai departe insinuatiunea ca zidesce palaturi si cumpera mosii si dice, ca deca le face aceste, le face cu averea sea castigata in modu onorabile si ceea se face, face pre fatia nu intru ascunsu. Intréba in fine, ca introducerea astoru feliu de calumniei radica védi'a parlamentului? Aduce aminte oratorulu de cuvintele unui deputatu din partid'a sea, carele dicea ca védi'a regimului nu trebuie subminata, dara intarita; atrage atentiunea oratorului ca autoritatea parlamentului se derapana prin tercierea in tina a persónelor regimului, si se vatema si regimulu respunsabile, ceea ce nu va dorí nici unu patriotu adeveratu. Provóca in fine pre presiedintele, cá pre viitoriu cându se voru ivi atacuri din ori-ce parte, din consideratiune cátra parlamentu, sa chiamo pre respectivulu la ordine. (Aplause).

Csernatony recunósce ca a fostu préveementu, dara raspunde totusi si densulu presiedintului ministeruluiu cu: — despretiu. Cele díse de ministru sa le judece cas'a. Elu se provóca la presied. de mai inainte *Somsich*. Dealtmintrea eu dícu numai atát'a: Cum a vorbitu ministru-presiedinte, nu vorbesce omu de omenia! (sgomotu infricosiatu de ambe pártile; deputatii paresescu locurile; strigári, clopotielulu).

Ghicz y propune trecerea la ordinea dilei. *Somsich*: Eu dícu numai atát'a, ca asupr'a celoru ce s'au vorbitu aici are sa judece cas'a intréga.

*) Alusiune la o siedintia a emigrantiloru ung. din 1849 tienuta in Parisu sub presiedintia lui *Lad. Teleki*, in carea s'a decisu eschiderea lui *Csernatony* din clubulu emigrantiloru pentru tradare si pentru conspiratiune cu regimulu imperialu. In siedintia aceea *Bitto* a fostu notariu. — *Csernatony* a mai fostu condamnatu in junetia sea pentru falsificare de bancnote.

In sgomolulu celu mare presedintele inchide siedinti'a.

S a b i i u , 8/20 Nov. 1872.

Domnule Redactor! In nr. 80 a. c. alu sti-matului diurnalu ce redigiati, au aparutu unu articlu subscrisu de dlu jude la tribunalulu regio din Dev'a Ioanu Balomiri, care articlu, se continuă in nr.ii 88 si 89, in care respectivulu dnu jude, com-bate o corespondintia aparuta in contr'a densului in nr. 76 a. c. alu „Telegrafului Rom.“ —

De-si, articolulu dlui Balomiri, este plinu de espressioni vatematorie in contr'a subscrisului, — totusi cunoscendu natur'a dlui scriitoriu, de a vate-mă pre totu omulu, ce nu are norocirea de a fi de o parere cu domni'a sea — sciindu datin'a ce i s'a prefacutu in natura, de a poreclă mai pre intrég'a inteligintia de „siarlatana“ supunendu fia-cărui'a omu care au facutu vre-odata ce-va pentru binele publicu, si in specie pentru interesulu român — motive egoistice, mancarime de a seceră laude etc. etc., — precum si nevoindu a me amestecă in cer-tele altor'a; — nu a-siu fi aflatu de oportunu a face dlui Balomiri onóra de a-i responde — deca d-lui nu aru fi mistificatu, intortocatu si falsificatu in articulu seu amintitu starea adeverata a lucrului:

a) in privinti'a infintiării fondului scolaru gr. or. din Vinerea; si

b) in privinti'a conclusului falsu din Sibotu, a cărui'a descriere in „Urmarea“ cea lunga si con-fusa din nr. 89, atestédia pre deplinu caracterulu, manierele cele fine . . . si logic'a cea sanatósa . . . a dlui Balomiri.

De óre-ce inse, d-lui, au afirmatu, ca in fon-dulu scólei amintite, pre care in baljocura 'lu numesce „fondulu lui Dobo“ pâna astadi nu s'aru aflá nici unu cruceriu, — fia-mi permis a-i observá dlui Balomiri; ca informatiunile d-sale suntu false, din cauza, ca asemnarea din partea magistratului Oresthiei la cass'a alodiala a Vinerei pentru de a platí 600 fl. v. a. fondului scolaru pre anii dejă espirati 1870, 1871 si 1872, s'au espedatu inca in Septembrie a. c. cându actele respective sosira la magistratu dela comitiatu unde erau asterute pentru intarirea conclusului din cestiune — despre care asemnare au fostu inserisu insciintiatu atátu comitetulu parochialu din Vinerea câtu si scaunulu protopopescu gr. or. din Oresthia, — cari credu ca nu voru intreласă a atestá acestea asertiuni. —

Fondulu scolaru din Vinerea esista, — prin umare asertiunea dlui Balomiri in acésta privintia, este unu neadeveru.

Vedi dle Balomiri! de astfelu de natura suntu tóte „siarlataneriele lui Dobo“ de cari ai bunavo-intia a te impedecă atát'a, pre cari deca mi-aru concede modesti'a ti le-asiu instrá pre rendu, cá de alta data, capetându plăcerea a mai esti la publi-citate, sa fii in stare a enará fapte, si nu numai sa indrugi la frase góle, fára a poté aratá vre-o „siarlatanaria“. —

Rectificarea dlui Balomiri, in care voiesce a se spelá de imputarea ce ia facutu corespondintele din nr. 76, ca adeca in tempu de 6 ani au tienutu ac-tele in privinti'a infintiării fondului scolaru la sine — este falsa, — sa lasámu in sa vorbésca da-tele oficióse in acésta privintia, eata-le :

Concluesulu comunitátiéi Vinerea prin care au donatu fondului scolaru ajutoriulu annuale de 200 fl. v. a., s'au asternutu magistratulu spre mediulo-cirea aprobárei mai inalte in 2 Februaru 1866 sub nr. 292. pol.

Dlu Balomiri in calitatea de senatoru si inspec-toru alu Vinerei, au capetatu actulu acest'a spre referare in 4 Februaru 1866, (vedi prot. de in-manuare).

Dela acestu terminu si pâna la deschiderea die-tei pestane din anulu acel'a, au trecutú trei luni, fára cá d-sea se póta referá acestu actu, care i-aru fi causatu lucru de vre-o 10—15 minute. Ci sa punemu, ca d-lui nu a avutu tempu a se ocupá cu asifeliu de lucruri bagatele . . . fiindu ocupatu cu pregatirile de drumu la Pest'a, — óre din Ioniu 1869 si pâna in finea lui Decembre 1871, ce l'au impedecatu a mediulo-ci validitatea conclusului men-tionatu? . . .

Asertiunea dlui Balomiri, ca „dupa organisarea comunitátiéi, venise inainte alta calamitate, adeca de 6 ani in cass'a alodiala etc. etc.“ este asemenea falsa, — de óre-ce comun'a are unu venitulu annalu de aprópe 7000 fl. v. a., — si deca cu tóte ace-

stea, comun'a totusi au fostu silita, a imprumutá bani pentru cumperarea unui locu, — caus'a au fostu, nu lips'a de bani disponibili in cass'a alo-diala, ci acei'a, ce dlui Balomiri care au fostu in-spectorulu acelei comune in tempu de 10 ani, se pare a-i fi rusine a constatá adeca, ca restantiele cassei in tempulu administratiúnei sele, se urcase la bagatela suma de vre-o 10,000 fl. v. a., ce ve-diendu ministeriulu reg. ung. au aplacidatu cumpe-rarea locului mentionatu cu 7200 fl. v. a. pre sém'a comunei, numai cu e s p r e s ' a c o n d i t i u n e , cá pretiulu stipulatu, numai dopa ce voru fi restan-tiele respective incasate, si sub nici o conditiune din banii aflatori in cassa — séu din cele-lalte vo-nite regulate a cassei. —

Acés'ta au fostu caus'a, de comunitatea, de-si avea bani in cassa, nepotendu scóte la terminulu defiptu pentru platirea locului cumperatu, restantiele cassei, — au fostu silita sa imprumute bani, spre acestu scopu, — d-ta sciindu acestea cá si mine — totusi ai obradiulu a-ti acoperi indiferentismulu in privinti'a fondului scolaru cu lipsa de bani !!

Incátu, dlu Balomiri prin espressionile — „deca eu asiu fi pus, séu deca vreamu a pune conclu-sulu ad calendas grecas,“ etc. concedendu singuru prin acestea possibilitatea de a fi potulu prapadí cu v o i ' a unu actu oficiosu, — voiesce a-si ascrie de nu sciú ce meritu cáci acelu concludu totusi nu s'au prapaditu; amu sa-i observedi, ca d-lui póte sa fia liniscitu in consciintia, cáci acelu actu nu din vin'a d-lui, ci numai din intemulare s'au mai aflatu, fiindu inprasciatu prin gramedile de acte, remase de d-sea nepredate.

Privitoriu la conclusulu falsificatu in proto-co-lulu comunalu a Sibotului, referitoriu la cei 12 fl. v. a. radicati din cass'a alodiala de Fejér János, pentru cuartirulu datu dlui jude regescu Nagy cu ocasiunea restauráriéi representantiei comunale, voi sa-i aratu dlui Balomiri, ca falsificarea respectiva au recunoscutu singuru — eata cum :

D-lui vorbindu despre pertractarea tienuta cu comunitatea Sibotului asup'r'a celoru 12 fl. v. a. dice: „Representanti'a comunale impreuna cu an-tistele comunalu Ioanu Viorelu etc. nu va face nici o dificultate in contr'a sumei pomenite“ — si totu-si in conclusulu scrisu de Maniu, si conceputu de dnulu Balomiri in Orasthia, unde au dusu protocolulu dopa acea pertractare, si dice es-presu, „ca comunitatea postesce, ca Nagy neavendu dreptu a luá acei 12 fl. v. a. pentru cuartiru si ai dá lui Féjer, sa-i întórea indereptu cassei alodiala.“

Vedi domnule Balomiri! cum 'ti tai singuru ramurele de sub picioare; — comunitatea nu po-tesce cá Nagy sa platésca cei 12 fl. v. a. deci dom-ni'a-ta in „urmarea“ din nr. 89, si intr'adeveru asiá au fostu, dens'a nu a postitu, — si totu-si conclusulu aretatu de falsu de comunitate, si sustie-nutu de adeveratu de domni'a-ta, prescrie espresu ca comunitatea postesce rebonificarea prin Nagy. — undei logic'a domnule Balomiri? o béta simplici-tas! . . . —

Espressionile vatematorie aruncate de domnulu Balomiri asup'r'a comunitátiéi Sibotului, asup'r'a se-natorelui Góntzi, si asup'r'a magistratului Orasthiei din care domni'a-lui pre acelea tempuri facea parte cá unele ce nume privescu le trecu cu vederea. —

Cá in sa onoratulu publicu sa nu créda, ca dóra decisiunea adusa in contr'a domnului Balomiri pen-tru falsificarea amintita, aru fi dóra prin decisiunea comitiatului totalmente nimicita si domnulu Balomiri liberatu de aceea falsificare, voi sa amintiescu, ca decisiunea comitiatului prescrie numai intregirea cer-cetáriéi — si potu asigurá pre domnulu Balomiri ca magistratulu de siguru 'si va face detori'a in acésta privintia. —

Domnulu Balomiri pentru cá sa-si arete nevi-novat'i'a si mai tare aretându ca acusatoriu domniei-lui Ioanu Viorelu si Muzerescu suntu ruditi cu mine, ergo pre acesti'a eu i-amu sumutiatu asupra-i — uita ca nu acesti'a au pasitu in contra-i, ci comu-nitatea Rudsiiriului intregu in care domnea-lui are rudenii, iéra eu nu, — comunitatea Sibotului érá intréga, — si apoi inca si comunitatea Vinerei, cari tóte au decisu protocolarmente aretarea abusu-riilor comise de domnulu Balomiri la locurile mai inalte. —

Mai multu, cei mai buni amici ai dlui Balo-miri, cari s'an intrepusu la anulu 1871 pentru den-umirea domniei sele de senatoru si inspectoru Georgiu B e r e e a n u prot. gr. cat. si Nicolau M a r i u t i u fostu notariu, si de presentu jude in

Rudsiuru, unii dintre cei mai onesti si cu influintia in scaunulu Oresthiei ne mai potendu suferi ceea ce facea Balomiri au fostu siliti, a subscrie acusárilu in contr'a domniei sele.

Nu eu domnule Balomiri! amu fostu autorulu fortuneloru ce se pornise asup'r'a capului domniei tale ci portarea domniei tale cea brutale, care in tempulu din urma trecuse preste tóte marginele. —

Nu amu denunciatu in viéti'a mea pre nimenea; mi-amu datu silinti'a a trai cu toti ómenii in ar-moni'a cea mai buna — pre cându domni'a ta li-ai fostu facutu professiune din denunciarea colegiloru d-tale. —

Ai denunciatu pre judele regescu Nagy, pre senatorulu Schuller, pre senatorulu Góntzi, pre se-cretariulu Vladu, pre acest'a numai, cáci intr'o ser-batóre pre cându se aflá artistulu Millo in Oresthia, ocupatu fiindu cu acesti'a nu au potutu sa mérga la cancelaria; — mai denunciatu pre mine la Ilustri-tatea sea comesulu, (si ce mai sei, póte si la mi-nisteriu) numai cu 2 luni ante de publicarea denu-miriloru judecatoriesci, cá „dopa cum amu auditu“ (i psissima verba, domnului Balomiri) unu Siboténu, care se aflá in cercetare criminale la mine, mi-aru fi adusu unu sacu de curechiu. —

Nu au remasu nici chiaru diurnistii nedenu-nciati de d-tea, si totu-si — audi pacoste, — dopa tóte acestea fapte onorifice . . . a domnului Balo-miri si altele cari nu mai voiescu a le insirá aici — totu eu suntu acel'a care voiamu sa-i máncu no-roculu.“

Nu te invidieza domnule Balomiri! pentru po-stulu in care te afli — nu — há din contra te asigurú, ca te compatiescu stiudu eá in Dev'a s'au pornitu alte fortune asup'r'a capului d-tale, afla in sa totu-si mángaere traindu in acea sperare, ca dóra fortunele si necasurile ce le suferi in Dev'a . . . nu mi le vei mai ascrie mie. —

In urma rogu pre prea onoratulu publicu a nu me luá in nume de reu deca fára voi'a mea — provocatu de domnulu Balomiri amu fostu silitu se abusedu asiá multu de pacienti'a onoratu acelu'a, asigurându, ca pre acestu terenu nu me va mai aflá.

Domniei tale domnule Balomiri 'ti dicu pentru totu-deun'a adio!

Michaele Dobo de Ruzka.
Senatoru si inspectoru, de presentu
deputatu la Universitatea fun-
dului regio in Sabiiu.

Sántirea bisericeii gr. or. din opidulu Mercurea.

(Fine.)

Indata dopa esírea din biserica, fiindu dejă trecuta o óra dopa amédi óspetii se adunara in ca-sele dlui I. Macelariu in piétia, unde érá pregatitu prándiulu, la care participara cam 70 persóne si unde nu atátu corpulu, câtu spiritulu aflá delect-tare si recreatiune in strulu celu lungu alu toasteloru, ce se redicara in onóra dilei. Nu este intentiunea mea, nici amu pretensiunea, a reproduce aici tóte toastele cu esactitate; me marginescu deci a amintí, ca Par. Vicariu archiepiscopescu inchiná pacharulu primu pentru Majestatea Sea Imperatulu si Regele nostru, Macelariu dlu cons. gub. pentru Esc. Sea Par. Archiepiscopu si Metropolitu Andreiu Baronu de S i a g u n ' a cá restitutoriulu libertátiéi nóstre bisericesci, Par. Adm. Ioanu Drócu pentru Par. Vicariu archiepiscopescu Pope'a, dlu inspec-toru W. Wendel pentru dlu consilariulu gub. Hie Macelariu cá urditoriulu celu dintáiu alu edificáriéi bisericeii din Mercurea, Par. Ass. cons. Boiu pentru egal'a indreptatire si fratiésca armonia a tuturoru bisericeiloru crestine din patria, Par. Protopr. Popescu pentru egal'a indreptatire, apropiarea reciproca si infratirea nationalitátiiloru patriotice, dlu Vas. Grévu pentru Par. Ases. cons si fostu protopresbiteru alu Mercurei in restempu de 42 ani, Petru Badda, — Par. prot. Hanni'a pentru familia Macelariu, dlu ca-pitanu Stejaru pentru trapin'a acestei familie, be-tránulu Marcu Macelariu, dlu Ioanu Macelariu pentru inginerulu supremu Gärtner, carele a facutu planulu zidirei bisericeii, si asiá urmara toaste preste toasté: pentru architectulu Szalai, pentru poporulu mercurenu, (din partea P. Vicariu), pentru pictorulu Georgescu si cei-lalti maestri si conducatori ai lucrárilor, s. a.

Síralu toasteloru s'aru fi prelungitu si mai multu, deca tempulu inaintatu nu aru fi adusu aminte óspetiloru, ca este cátra séra si s'a plecatu diu'a.

Si asta-felie între urări de bucuria se imprasciara toti cei ce participasera la multa dorit'a festivitate, si sam sigur, ca fia-care din tressii a dusu cu sine suvenirii placute si pentru tota vietii a neuitavere dela frumos'a festivitate, ce ne adunase, dela amicabilele opido, ce ne intrunise într'unu numeru atât de insemnatu, si dela amicalii lui locuitori, cari primisera pre ospetii loro cu atât'a iubire fratiésca.

Cá óspe nepregatitu la rolulu de reportatoriu nu sum in stare a dá on. publicu o descriere mai detaliata a bisericeii sântite in ceea ce privesce dimensiunile si architectura ei, despre cari speru ca va reportá o péna mai competente. Afirmu inse cu toti cei ce o au vedutu, ca este fára indoiéla un'a din cele mai mari, mai frumoase, mai gustóse si mai simetrice biserici din tinentula acest'a, ba din Archidieces'a nóstra, si face onóre primului ei urdtoriu, dlui consiliariu guberniale, atunci jude regiu in Mercurea, plia Macelaríu, face onóre inginerului supremu, dlui Carolu Gártner, face onóre architectului seu, dlui Szalay, dara cu deosebire face onóre neperitóre bravei nóstre comune bisericesci din Mercurea, carea într'unu numeru abiá de 130 familie si cu 20 floreni in lad'a bisericeii, donati de Prestosu Demianu Mog'a din Sasciori, s'a apucatu de zidirea ei, si a radicat unu edificiu, ce representéza astadi póte la 30,000 fiorini, dádu o dovada nóua, ca nu multimea numerica, ci solidaritatea, credinti'a, barbatii si constantia face poterea unui poporu. —

Fia dara, cá spiritulu acest'a bunu, ce ne arata rezultate atât de admirabili, se planeze asupr'a bravei nóstre comune bisericesci din Mercurea in vecii vecilor! Si fia, cá acestu spiritu bunu sa se aprofundeze din ce in ce mai multu in inimele poporului nostru, adumbrita sub aripile bisericeii sele stramosiesci!

Resinari, 22 Novembre 1872.

Domnule Redactoru! Permeteti-mi a face aci unele reflexiuni la parerile stângace ale unui amicu alu progresului aparute in nr. 89 alu multu pretiutulu d-vóstra jurnalulu despre scól'a capitala din Resinari.

Nu-ti denegu, amice alu progresului, adevérulu asertiuniloru despre datele istorice precum si despre intocmirile practisate pána astadi in organizarea scólei nóstre capitale si invetiamentulu ei; ba din contra judecându din conscientiós'a desfasurare a acelor'a, ti-asu atestá si eu epitetulu frumosu, ce ti-lu dai, de amicu alu adevérului. Ai vorbitu fórté bine, pána unde te-ai razimatu pre cunoscintiele-ti proprii si n'ai alergatu la remediulu cofaritieloru la informatiuni. Eu credu, pretiutulu amicu alu adevérului, ca unu barbatu inteligente cá d-ta, dupa cum te-aru puté judeca cine-va din destoinicia scrierei de articlii, si da judecata asupr'a unui lucru numai dupa ce-si forméza convictiuni temeinice, dara nu din auditele de pre strade, si acelea ti le poteai cástiga pre cale mai scurta decâtu a publicitatiei, — déca me visitá-i odata in scóla, séu 'mi cereai visit'a la d-ta acasa si me intrebá-i, me consultá-i despre lucru in care casu 'ti raspundeamu astfelu:

In vér'a trecuta cu postulu catechetulu a mai devenitu inca unu postu vacantu — scii d-ta alu cui si cum, ba póte scie si on. publicu, care cetește „Herm. Zig.“ — pre cale legala séu nelegala, aci vorbésca forurile competente. Destulu ca inaintati in Septembrie, cându trebuia sa tinenem prelegeri, eramu cu 2 clase vacante. Vina, dle si amice, sa-ti aretu harthi'a oficiulu comunale, prin care me insarcinéza sa ingrijescu de respectivelé clase. De abiá într'unu tárdiu ne sosese unu bietu concurinte, care noles volens trebuia sa fia denumitu; cáci de alesu n'amu avutu de unde si vomu avé totu mai putienu, pána cându progresulu si adevérulu din Resinari voru avé unu amicu cá d-ta. Pre nou venitulu mi-lu recomanda acelu oficiu comunale pentru introducere si eu — fiindu dóue clase vacante — nu din volnici'a mea l'amu introdusu in clas'a I de baeti, ci dupa o contielegere cu densulu si dupa o consfatuire cu dlui protopopu tractualu, audiendu, ca respectivulu aru fi unu invetiatoriu bunu pentru incepatori — vomu vedé, — si lérasu din o considerantia mai esentiala; cáci fiindu pre atunci clas'a I de baete prin depunerea adjunctulu de invetiatoriu Petru Bancila in cértá, amu cugetatu, ba

amu fostu recercatu, sa ocupu cu ambe clasele de fetitie, cá nu cum-va — totu dupa informatiuni dísu — sa vini d-ta si su pretiós'a-ti clicca, sa-lu atacu in scóla. — Ajutandu-ne Ddieu, care póte nu ne-a uritu de totu, sa capetámu tárdiu in Octombro per epistolasa unu alu doilea candidat de invetiatoriu, pre care l'amu introdusu, totu dupa o insarcinare oficiós'a in clas'a I de baete, amu remasu eu cu a II de baete, unde acum, dupa ce-si are iuvetiatoriuulu seu propriu, se va observá totu pretiutu-ti sistemu de perondare. Cum? — Acést'a e tréb'a invetiatoriloru. Instructiune poti sa capeti la mine acasa. —

Caus'a, de amu tinentu estu anu pána aci prelegeri numai inainte de prándiu, nu e nici decâtu inclinarea mea de a adace sacrificii lui morfeu — nóptea e lunga destulu, — dara lips'a unei sale arangiate spre acestu scopu, pre care de abiá acum o amu capetatu. Erá sa si incepu septamán'a venitóre spre odihn'a sufletulu d-tale; dara d-ta esci mai iute cá mine; m'ai luat pre dinainte cu publicarea.

Lesne, amice alu progresulu, a critisá unu oficiu greu si delicatu cá alu meu; dara greu a face in impregiurárele de vietia de pre la noi, unde nu te asculta nimeni si unde ai de a face cu astfelu de amici ai progresulu. E cu multu mai greu a dirigá o scóla si a propune moral'a la atátea sute de baeti, decâtu a tinené prelegeri publice la ómeni mari pre podulu minciuniloru, — a cároru fetu suntu apoi desbinárele ruinatóre de interesele cele mai vitali ale comunei. Din somnulu meu resulta unu pecatu lesne de indreptatu; dara din veghierea d-tale abisulu mortale a atátoru fiintie nevinovate. Sum peccatosu scumpulu meu amicu, o recunosc, o sciu; dara d-ta nici atât'a nu scii. Scii inasa, ca esci amicu cu progresu si adevéru.

Doresci, amice, a scii ca ce concedu legile si instructiunea scol. Ce te doi asiá departe sa intrebti pre publiculu cetitoriu? Vino la mine si gratisu ti le voiu spune si comentá. Mi vei concede baremu cunoscintia legiloru, sub care amu servitu 5 ani cá invetiatoriu. Legile si instructiunea pretindu numai, ce se póte si concedu, ce nu se póte. Ele suntu mai milostive cá d-ta — Legea supremá, scumpulu meu cu deosebire la unu invetiatoriu e conscienti'a si cugetulu curatu de a folosí. In o scóla poti lucrá in o óra cá in diece, déca nu va lipsi zelu si vointi'a pre care nu le póte impune legea. — Cu tóte acestea 'ti voiu implini voi'a de a tinené prelegeri si dupa prándiu in respectulu lefei cei mari, de care te spai d-ta de 410 cá iuvetiatoriu si 100 cá alergatoriu si sluga la toti, — tóte le voiu face cáte 'mi suntu possibile; si bunu numai si 'mi crutia numele celu bunu, care mi e singur'a avere pre pamentu. Nu-mi maculá caracterulu prin scornitori bazate pre informatiuni. Eu credu ca d-ta, cá omu de omenie, voiesci indreptarea mea; dara nu mórtéa mea morala. Nu credu a fi facutu nici unu scandalu prin ocupatiunea mea afara de scóla. M'amu ocupatu in tempulu meu liberu, dupa cum amu cugetatu mai bine, cá sa-mi folosescu mie si sa placu si altor'a. Nu sciu sa te fia scárbitu vre-odata portarea mea; póte ca din nebagare de séma, sa nu te fia salutatu. —

Vedu, scumpule amicu alu progresulu, — ca ispravindu cu toti, astadi eu 'ti mai suntu pétr'a, de cere te lovesci in actiunile d-tale pentru ajungerea scopuriloru-ti necunoscente. Aibi inca putiena pacientia si 'ti voiu face locu, cá sa te poti resfatá dupa placu. — Inca putienu si nu te mai impedece de mine. Dara pána atunci crutia-me, cáci mi e destula lovitur'a sortiei mele din estu anu, — nu-mi mai torná veninu in pocalulu amariciuniloru mele; cáci e incarcatu destulu.

Fia-mi totu-si in urm'a urmeloru permis, scumpule amicu alu progresulu, a-ti recomandá si eu d-tale unu feliu de ocupatiune cu multu mai seriós'a, cá scrierea astora-feliu de articli, si mai corespundiatóre epitetulu ce 'ti dai. Sacrifica-ti poterile ti frumoase spirituali pentru de a radica poporulu resinarénu din noroiulu morala si alu miseriei materiale, ce-lu amenintia cu nimicirea totala, si adaca cugeta mai bine asupr'a possibilitátiei si modalitatiei de a deschide scóla de meserii, necesitatea cárei'a e atâtu de tare semtita aici la unu poporu fára isvóra de venitu — despre cari scoli s'a vorbitu atât'a, bá s'a radicatú chiaru concluse in sinodulu parochiale. Statoresce o programa! — Arunca unu

planu si eu nu me retragu de a-ti stá intr'ajutoriu cu poterile-mi spirituali; fára acestea nu facemu nici micu cu scolile nóstre capitali — de a-siu tinené prelegeri si 24 óre pre dí. Au absolvatu destui teneri din anulu 1863. Unde suntu? cara lemne din bárcu, si carámidi la zidari straini. Ací progresu, scumpulu meu amicu; dara nu in denunciári in certe si vatemári pre calea jurnalistica. La resolvarea amintitei cestioni me vei mai gasi pre calea publicitatiei, dara altu-feliu 'ti spanu pre onórea mea ca nu. Sciu, ca me vei mai scarmáná — amu si capetatu scire prin unu invetiatoriu dela unu amicu alu d-tale — fia ertatu, ca e preotu, — ca vai de mine, de voiu indrasni sa respundu ce-va. E vai destulu — n'amu ce me face. Ddieu e tata la toti, 'mi va ajutá si mie si d-tale. Acum tacu — Aminu.

Ioanu R o m a n u
Directoru scol.

Concursu.

Pentru ocuparea postulu de parochu pre vacant'a parochia Vidolmu tractulu protopr. a Lupsiei pána la 1 Decembre a. c. st. v.

Emolumentele suntu: Casa parochiala cu pivnitia si gradina de pomi, pamentu aratoriu de 1 ferdela de cucuruзу, de gráu 5 ferdele pre unu anu, pre altulu 7 ferdele, fenatiu de 3 cara de fenu, si cimiteriulu de 2 cara de fenu si dela 60 de case cáte 8 cupe de gráu simbri; apoi venitele stolare obicinuite.

Doritorii de a ocupá acést'a parochia: se cere a fi clerici absoluti, si cu portári morale, concursule au sa fia provédute cu documentele necesari, si ale adresá la scaunulu prot. gr. or. alu Lupsiei pána la 1 Decembre 1872.

In contielegere cu comitetulu bisericescu din Vidolmu.

Ofenbai'a 3 Novembre 1872.

(1—3) Nicolau F o d o r e a n u
Adm. prot. gr. or. a Lupsiei.

Concursu.

La scól'a normale capitale gr. res. din Seliste face trebuintia de o invetiátoria la copile in lucru de mána, pentru carea e sistemisatu unu salariu anuale de 200 fl. v. a. in bani, cuartiru liberu si 3 stángini lemne de focu.

Doritórele de a ocupá statiunea acést'a, sa se adresedie la comitetulu subscrisu pána in 25 Nov. a. c. st. v. documentandu capabilitatea ceruta.

Saliste, 26 Octombro 1872.

Comitetulu parochiale gr. res.

In contielegere cu parintele protop. respectivu.

(3—3)

Cancelaria advocatiale.

Ioanu Munteanu advocatu provincialu aduce la cunoscintia onoratului publicu, ca si-a deschisu „Cancelaria advocatiale“ in Sasu-Sebesiu si primesce insarcináre de aperare in causele civile, criminale si cambiale la tribunalele de Prim'a instantia precum si la forurile mai inalte, mai departe primesce inaintarea causeroru de ori-ce natura indreptate cátra forurile politice si cátra guvernulu tierii, studiulu teoreticu si pracs'a cástigata pre terenulu juridicu i voru face possibile a satisfacé cu acuratetia si onestitate tuturor insarcináriloru lui incredintiate.

Burs'a de Vien'a.

Din 10/22 Novembre 1872.

Metalicele 5%	66 20
Metalicele 5% Maiu si Novemb.	69 —
Imprumutulu nationalu 5% (argintu)	70 30
Imprumutulu de statu din 1860	103 50
Actiuni de banca	980 —
Actiuni de creditu	336 50
London	108 75
Obligatiuni de desdaunare Unguresci	60 —
„ „ „ Temisiorene	79 —
„ „ „ Ardelenesci	76 25
„ „ „ Croato-slavone	— —
Argintu	107 —
Galbinu	5 18
Napoleonu d'auru (poli)	8 66 1/4